ANUL VIII.—No. 2404 — EDIȚIA A TREIA — MERCURI 20 DECEMBRIE 1895.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'auna înainte:
În *Bucureștĭ* la Casa administrațieĭ
În *Județe* și *Streinătate* prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Leĭ; în Streinătate 50 Leĭ
Șase lunĭ . 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ . . 8 „ „ „ 13 „
Un număr în streinătate 30 banĭ
MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Adevěrul

Să te ferești Române de cuib strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
În *Bucureștĭ* și *Județe* se primesc *numaĭ la Administrație*
În *Streinătate*, direct la administrație și la *toate oficiele de publicitate*
Anunciurĭ la pag. IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . 5,— „ „
Inserțiile și Reclamele 3 leĭ rîndul.
Un număr vechiŭ 30 Banĭ

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEĬ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICĬ

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEĬ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICĬ

Invățămîntul Rural

Se vorbește că partidul liberal va modifica din noŭ legea învățămîntuluĭ rural. Vestea aceasta ne lasă absolut recĭ, de oare-ce am văzut și modificarea conservatorilor, care a stabilit *de drept* deosebirea de clasă, făcînd o prăpastie între orașe și sate, între burghezie și popor. De ce oare liberaliĭ ar fi maĭ democrațĭ decît conservatoriĭ și în tot cazul prin ce farmec clasele noastre stăpînitoare vor deveni cu tragere de inimă pentru robiĭ lor?

De treĭ-zecĭ de anĭ, de cînd *se zice* că am început a trăi în o viață constituțională, ce s'a făcut pentru sătean și ce fel de lumină i s'a dat, cînd noĭ știm după cifrele statistice că din *întreaga populațiune* a țăreĭ romîneștĭ, nicĭ măcar 10% nu știe carte?

Burghezia noastră, lacomă și nerăbdătoare a se îmbogăți, a luat în tot-d'a-una cu o mînă, ce dădea cu cea-l'altă. Pe de o parte a proclamat învățămîntul *gratuit* și *obligatoriŭ*, a făcut școlĭ, iar pe de altă parte a sărăcit ast-fel pe sătean, că de unde altă-dată munca luĭ singură ajungea pentru îndestularea caseĭ sale, azĭ familia întreagă, tatăl, muma și copiiĭ sunt nevoițĭ să muncească din zorĭ de ziuă pînă tîrziŭ după sfințit.

Cum este posibil să propășească instrucțiunea în mijlocul aceșteĭ săracii teribile în care zace populațiunea nenorocită a satelor noastre? Invățămîntul devine o sarcină pentru gospodăria țăranuluĭ. Trebue să se lipsească de un braț și să hrănească o gură care nu 'ĭ produce absolut nemica, ci din potrivă costă: haine, cărțĭ, încălțăminte.

Apoĭ cum voițĭ D-v ca el să vadă cu ochĭ bunĭ pe dascăl, cînd din pricina luĭ curg amenzile, cînd de multe orĭ — în cele maĭ multe cazurĭ — focarul lumineĭ și cu acela al credințeĭ, să întovărășesc ca să exploateze satul?

In această stare de plîns, în ticăloșia materială în care zac satele, chiar și o lege bună nu poate produce absolut nicĭ un efect. E rețeta doctoruluĭ care prescrie mîncare bună, vin generos și medicamente scumpe unuĭ nenorocit care nu are ce mînca a doua zi. Incontestabil că altă dată leacul ar fi fost mult maĭ ușor și ar fi putut vindeca răul. Azĭ însă este prea tîrziŭ. Orĭ și ce reformă a învățămîntuluĭ rural, presupune o altă stare materială maĭ bună a populațiuneĭ rurale. In această privință ce poate face partidul liberal —și ce interes, la urma urmeĭ, are ca să o facă? Partidul liberal din punct de vedere economic este tot așa de reacționar ca și partidul conservator: e partidul mareluĭ comerciŭ, al mareĭ industriĭ și în acelaș timp voește să fie și partidul mareĭ proprietățĭ.

Chiar dacă aceia carĭ conduc partidul liberal ar fi ideologĭ și ar avea veleitățĭ de îmbunătățire a traiuluĭ țăranuluĭ, eĭ vor fi veșnic pușĭ la rezon de aceia carĭ se vor simți jignițĭ în interesele lor materiale. Să se amintească numaĭ raliarea conservatorilor-junimiștĭ cu liberaliĭ cînd a fost vorba de înăbușirea răscoalelor țăreneștĭ.

Partidul liberal, orĭ cîte legĭ ar face relativ la învățămîntul rural, ele sînt menite a rămîne literă moartă, de oare-ce sub-stratul economic va rămîne neschimbat.

Și cînd lucrurile staŭ ast-fel, ușor se poate înțelege de ce vestea aceasta a modificăreĭ legeĭ învățămîntuluĭ rural ne lasă absolut indiferențĭ.

Azĭ lucrurile aŭ ajuns, ast-fel că singura scăpare a proletariatuluĭ romîn nu maĭ stă de cît în propria-'ĭ deșteptare. Azĭ însă el este prea slab, prea puțin organizat și lipsit de lumină și conștiința de sine. Orĭ cît ar fi de mare durerea noastră față de mizeria materială și morală în care zace, nu putem să ne legănăm pe dulcea iluziune a uneĭ grabnice îndreptărĭ și să ne lăsàm luațĭ de declarațiunĭ demagogice ale liberalilor.

Calvarul pe care urcă norodul e 'nalt și anevoie de mers. De pe vîrful luĭ însă se vede aurora și soarele dreptățeĭ.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Eljen! Lucaci!

Societatea studenților universitarĭ „Unirea" a găsit mijlocul cel maĭ nemerit ca să încînte pe părintele Lucacĭ: 'ĭ-aŭ pregătit un concert.

Dar ceea-ce m'a uimit cu deosebire este faptul că programul a fost atît de ingenios întocmit pentru această patriotică sărbătoare, în cît nicĭ un cîntec romînesc nu a fost pus pe afiș.

Delicata atențiune a studenților pentru noua politică a D-luĭ Sturdza și grija lor ca relațiunile noastre cu monarhia vecină să nu se strice, 'ĭ-aŭ îndemnat să puie la sfîrșitul programuluĭ, ca culme saŭ *cuiŭ*, o *Rapsodie Ungurească*.

Pentru ca opera să fie completă, eŭ așĭ propune ca o grupă de studențĭ să primească pe Lucacĭ la intrare cu strigăte de *Eljen!* iar la banchetul care va avea loc Joia viitoare, masa să înceapă cu slană din Buda-Pesta, să sfîrșească cu papricaș, iar băutura să fie, de la cap pînă la coadă: Vin de Tokai și Borviz de Borsek.

După sfîrșitul concertuluĭ, toțĭ spectatoriĭ vor fi obligațĭ să joace Ceardașul.

Vax.

Armonie

O luptă surdă a început între deosebitele elemente ale guvernuluĭ. De o parte vedem pe D. Fleva, ajutat, zice-se, de către D. Stătescu, de cea-l'altă parte pe D. Cantacuzino, ajutat de D. Palladi, și pe de asupra, balansîndu-se cînd în dreapta cînd în stînga, stă D. Sturdza care nu vrea să se strice nicĭ cu uniĭ, nicĭ cu alțiĭ.

Muritoriĭ carĭ n'aŭ idee de cele ce se petrec prin culisele partiduluĭ liberal-național își închipue că lupta se dă actualmente între D. Fleva și D. Sturdza, pe cînd, în realitate, rivalitatea este între D. Cantacuzino și D-niĭ Stătescu-Fleva.

D. Cantacuzino voește să fie șeful viitor al partiduluĭ. Se spune că, într'o întrunire particulară, D. Ion Brătianu, fiul luĭ Ion Brătianu, ar fi declarat:

„Tatăl meŭ, pe cînd trăia, a desemnat ca moștenitor al săŭ pe Gogu Cantacuzino."

Ast-fel este cert că ministrul de finanțe se pregătește pentru șefie și este tot atît de cert că D. Sturdza este numaĭ tolerat pînă cînd D. Cantacuzino va putea fi gata.

Acuma rolurile s'aŭ desemnat. D. Cantacuzino lucrează în înțelegere cu vechea colectivitate și cu oare-care elemente nuoĭ pe care le-a atras spre sine; ast-fel aceia carĭ îĭ susțin ambițiunea sînt D-niĭ Carada, Palladi, Nacu, Pherechide, Delavrancea, Culoglu, Xenopol, precum și toată colectivitatea de baștină cu Săveanu, Dimancea, Tache Anastasiu, Chirițopolu, etc. etc.

Dar planurile D-luĭ Cantacuzino aŭ suferit în practică. D. Palladi a căruĭ misiune era să grupeze pe tinerĭ și să'ĭ atragă în apele sale, a dat chix, iar jocul D-luĭ Cantacuzino a fost demascat de către D-niĭ Stătescu și Fleva, carĭ n'aŭ poftă să fie înhămațĭ la carul D-luĭ Gogu.

Pe de altă parte, tinerimea s'a pronunțat în masă în contra bătrîneĭ colectivitățĭ, și toate indiciile sînt pentru o diviziune profundă în partid: de o parte vechia și putreda colectivitate condusă de Cantacuzino, Carada, Nacu și... Palladi; de cea-l'altă parte, tinerimea cultă și democratică condusă de D-niĭ Stătescu și Fleva.

Această de a doua fracționare are toate simpatiile noastre și toate simpatiile oamenilor de treabă.

Dragoș

TIPURI

Generalul Budișteanu



Ca om e foarte slab, ca militar este foarte tare.

A luat parte la răsboiŭ cu glorie, a avut succese pe cîmpul de bătae și a avut tot atîtea succese pe cîmpul flirtuluĭ și al cupidonizmuluĭ.

A intrat în minister cu intenția de a introduce maĭ multe reforme, ceea-ce'l face suspect în rîndurile partiduluĭ. Singura reformă pe care i-o tolerează colectivitatea este să desființeze aceea ce aŭ înființat conservatoriĭ.

D. general are un aer foarte sever și foarte grav, nu rîde nicĭ odată cînd e serios și nu e serios nicĭ o dată cînd rîde.

Părerea mea este că va fi un bun ministru de rezbel, de și uniĭ pretind că ar avea, pardon, mațe pestrițe.

Vardalabum.

Guvernul și Presă

D-niĭ deputațĭ Gorgos și Morțun cu ocaziunea discutăreĭ budgetuluĭ căilor ferate aŭ cerut ca să se treacă în lege gratuitatea călătoriilor ziariștilor. Orĭ cît am fi de recunoscătorĭ celor doĭ deputațĭ, trebuie să recunoaștem că domniile-lor aŭ cerut maĭ mult chiar de cît cere presa. Ziariștiĭ cer ca voiagiul ziaristuluĭ în afacere de serviciŭ a ziaruluĭ, să fie gratuit și că aceasta să nu devie o simplă favoare, ci un drept, un obiceiŭ fără a fi nevoie a'l trece în lege. De altmintrelea cuvîntul *gratuit* nicĭ nu este la locul luĭ. Presa dă căilor ferate, un schimb de serviciĭ. Fără presă cîte lucrurĭ nu ar rămînea ignorate de marele public? Precum un neguțător are nevoie de presă, pentru reclama sa, tot așa și Statul, neguțător, antreprenor de transport, are nevoie de ajutorul preseĭ ca să prospere. Pentru toate aceste serviciĭ, ce cer ziariștiĭ? *reciprocitatea îndatoririlor* — fără de o nouă cheltuială, nicĭ pentru una din cele două părțĭ. Nicĭ administrația ziaruluĭ nu păgubește că publică informațiile căilor ferate și nicĭ drumul de fier nu cheltuește o centimă maĭ mult prin faptul că unul saŭ maĭ mulțĭ ziariștĭ ar călători fără plată pe rețeaua romînească.

D-l Stoicescu, ministru de lucrărĭ publice, a declarat că ia act de dorința Camereĭ și că va ști să-șĭ îndeplinească datoria față de ziaristică.

Ne e frică însă, că se va repeta sub liberalĭ, ceea-ce s'a făcut sub toate guvernele, adică, că o singură presă—acea guvernamentală—va uza de toate favorurile, pe cînd bieții ziariștĭ opozanțĭ vor fi vecĭnic lăsațĭ în uitare.

Nu ne place însă a acuza pe cine-va, înainte de a'l vedea la lucru. Ziariștiĭ opozanțĭ ar trebui să facă încercarea cât maĭ curînd. In ceea-ce privește *Adevěrul*, el îșĭ va permite a aduce aminte D-luĭ Stoicescu făgăduința sa. Mă tem însă că pentru a căpăta un bilet de drum de fier care ar costa *două-zecĭ de leĭ*, să nu fiŭ nevoit a cheltui cel puțin 15 leĭ cu birjele pînă să'l capăt. In sfîrșit, să vedem și minunea asta!

Sfinx.

Text și Limbagiŭ

In calitate de adversarĭ lealĭ nu tăgăduim că sînt deștepțĭ confrațiĭ noștriĭ de la «*Gazeta poporuluĭ*», și dacă de multe orĭ am fi dispușĭ să credem din potrivă, asta e fiind-că poziția lor falșă'ĭ silește să apere lucrurĭ ce nu se pot apăra și să se folosească de argumente de a căror... slăbiciune eĭ înșișĭ sînt conștiențĭ.

In numărul de Sîmbătă autorul articoluluĭ *Text și Limbagiŭ* face pă—se face că nu pricepe critica pe care presa opozițieĭ a făcut-o termenuluĭ *numit* întrebuințat în mesagiŭ cu privire la ministerul liberal. Cum se poate să desconsiderațĭ textul constituțieĭ proclamîndu-l nevrednic de a figura în limbagiul parlamentar? argumentează simpaticul confrate.

Vezĭ D-ta, noĭ avem urîtul obiceiŭ de a lega de fie-care vorbă și înțelesul corespunzător. De pildă: pe cînd D-ta numeștĭ *Adevěrul* organul *Mortuluĭ din trăsură*, după titlul foiletonuluĭ nostru, noĭ n'am putea cu nicĭ un preț să-ĭ zicem *Gazeteĭ* D-tale organul *sufletuluĭ nobil* (după titlul foiletonuluĭ D-voastră) fiind-că de! nu s'ar cam potrivi...

Și așa fiind, criticînd *termenul* «a numi» noĭ am criticat și *sistemul* corespunzător. Dacă regele s'ar ține numaĭ după textul Constituțieĭ și n'ar avea în vedere și precedentele constituționale din alte țărĭ, atuncĭ ar putea *revoca* chiar pe miniștriĭ tocmaĭ cînd eĭ se bucură maĭ mult de încrederea poporuluĭ și atuncĭ n'am avea nicĭ măcar aparențele unuĭ regim parlamentar, ci unul francamente absolutist.

Dacă justiția engleză ar vrea să se servească de legislația medievală neabrogată și decĭ *formal* în vigoare acolo, atuncĭ, ar putea da sentințe revoltătoare și barbare. Spiritul timpuluĭ evoluează continuŭ și maĭ repede de cît texturile și oameniĭ de stat și de legĭ trebue neapărat să ție seama și de dînsul.

Rămîne, decĭ, în picioare critica noastră cu toată inteligenta, dar din nenorocire sofistica obiecție a *Gazeteĭ Poporuluĭ*.

Lot

Numirea guvernelor

Tineriĭ conservatorĭ, carĭ admiră politica brutală și necinstită a luĭ Bismark și carĭ eĭ înșișĭ vor să pozeze în niște Bismarcĭ mititeĭ, nu pot să privească recĭ »numirea« neconstituțională a actualuluĭ minister. Intr'adevăr iată ce spune »Țara« într'unul din articolele sale: »Ceia ce interesează publicul nu este modul »cum« a venit un guvern la putere, ci ceia ce face fiind la putere«.

Noĭ nu sîntem de această părere. Noĭ credem din contră, că publicul are cel maĭ mare interes de a ști cum ajunge un guvern la putere. Publicul este acela pe care-l importă în primul rînd legile și măsurile administrative pe care le introduce un guvern, publiculuĭ ministerul îĭ este responsabil, și publiculuĭ să nu-ĭ pese cum a ajuns acest minister la putere?

Apoĭ pe calea aceasta se deschid porțĭ largĭ de către guvern, tuturor derbedeilor, capetelor secĭ și lingușitorilor, carĭ tîrîndu-se pe brîncĭ la picioarele tronuluĭ, știŭ să-șĭ cîștige favoarea regeluĭ! Dacă publicul încetează de a se maĭ interesa de felul cum ajunge un partid la putere, atuncĭ de sigur că el nu se poate aștepta ca interesele sale să fie cu adevărat reprezentate, ci primul loc în lucrările unuĭ asemenea guvernămînt, îl vor avea intențiile particulare ale monarhuluĭ, și apoĭ cel mult interesele uneĭ clice de indivizĭ carĭ compun partidul.

Nu-ĭ vorba, în societatea noastră, unde interesele diferitelor clase de cetățenĭ sînt adesea diametralmente opuse, orĭ și ce guvern va trebui să reprezinte fatal interesele »uneĭ singure« clase. Dar preferĭ ca guvernul să fie adevăratul reprezentant al uneĭ clase, de cît ca el să devie expresia voințeĭ »unuĭ singur individ«, care știind că țara nu se interesează de felul cum aduce el partidele la putere, știind că are faimoasa lege electorală la dispoziție, cu care 'șĭ poate »numi« orĭ cînd o Cameră servilă, se întărește în apucăturile sale autocratice și se modelează tot maĭ mult după chipul și asemănarea înalteĭ sale rubedeniĭ prusace.

Neo.

FARSA PARLAMENTARA

Camera.—Pentru întîia oară miniștriĭ națieĭ staŭ grămadă înaintea spectatorilor din tribune și a aleșilor lor.

D. Sturdza, mic pe lîngă abdomenialul Pallade, se uită zuliar la lunganul de Cutcudache și pare că-ar dori să-ĭ sară pe umerĭ. Pallade suflă așa de aprins în cît a topit cosmeticul de pe capul luĭ Stoicescu, iar Gogu Cantacuzino demonstrează tribunuluĭ origina sa de la Șerban Vodă pentru a-l epata.

Dar D. Fleva, pentru a se sustrage, declară că optează pentru mandatul pe carĭ i l'aŭ dat prahoveniĭ.

Geanabetul Dobrescu e încîntat și trage o sfîrlă peste nasul luĭ Scorțeanu care se gîndea că la bufetul Cameréĭ nu se găsește *giungiurliŭ*.

*

Dobrescu-Argeș are cuvîntul în contra Chitanțeĭ și critică mesagiul pentru că nu spune nimic din ce ar trebui să spuie și maĭ ales nu menționează că țăraniĭ aŭ devenit maĭ vegetarianĭ de cît lorziĭ englezĭ de cînd nu sînt lăsațĭ să-l aleagă de bună voiă pe D-sa deputat.

Dar Epurescu sare de unde nu te aștepțĭ și cu o apostrofă de înspăimîntă ușieriĭ declară că țăraniĭ sînt maĭ burtoșĭ de cît ministrul domeniilor.

La o asemene apostrofă deputatul Argeșuluĭ înjură pe Epurescu ca în *Gazeta Țăranilor*.

— D-ta, D-le Argeș, îĭ răspunde D. Epurescu vreĭ să mănînce țăraniĭ carne. Eĭ bine, eĭ refuză să mănînce orĭ ce fel de carne și dovadă e că D-ta aĭ rămas întreg.

Prințul Grigore B. Z. D. declară că dacă țăraniĭ ar putea mînca măcar din cînd în cînd carne de vițel, ar deveni socialiștĭ!

Pe la șase ore intră în Cameră cîțĭ-va senatorĭ și deputațiĭ încep a căsca, ceia ce face pe președinte să ridice ședința.

Dao.

Zola și știința

Roma. — Discuțiunĭ pasionate. — Cum lucrează Zola. — Zola și știința. — La deblâcle. —Concluziunĭ.

Ziarul francez *Le Journal* publică în foița sa ultimul roman al luĭ Zola, intitulat *Rome*. De oare-ce apariținuea unuĭ noŭ roman de Zola este un eveniment literar de cea maĭ mare însemnătate, se înțelege de la sine, ca criticiĭ de toate nuanțele să înceapă a-șĭ da părerile lor asupra romanuluĭ D-luĭ Zola în parte și a romanuluĭ modern, psihologic și științific în genere.

Rome, scrierea cea maĭ nouă a romancieruluĭ naturalist, face parte integrantă dintr'un studiŭ psihologic asupra marelor orașe europene: Roma, Londra, Paris.

Discuțiunĭ pasionate

Zola, scriind *istoria naturală a uneĭ familiĭ sub al doilea imperiu*, a voit să realizeze sinteza pe care el a expus-o în *Romanul experimental* și care constitue oare-șĭ cum crezul naturalismuluĭ. Această sinteză însușĭ Zola a formulat-o ast-fel: metoda științifică aplicată în literatură.

Tocmaĭ asupra posibilitățeĭ de a aplica metoda științifică în literatură, s'a încins o mare discuțiune între revistele speciale. Intr'adevăr, a privi persoanele pe carĭ le descriĭ dintr'un punct de vedere științific, zic adversariĭ romanuluĭ experimental, nu este de loc identic cu aceea-ce face Zola, care se folosește de diferite date adunate de icĭ, de colo, de prin opere științifice, pentru a-șĭ crea personagiile după ele.

Cum lucrează Zola

Rare orĭ se găsește un romancier care să lucreze cu maĭ multă conștiințiozitate de cît Zola. Se știe că el își adună documentele sale de prin tratatele de fiziologie de medicină mentală, de antropologie, ca și din manualele de operațiunĭ financiare saŭ chiar teologice. Afară de aceasta, Zola nu scrie despre nicĭ un lucru înainte de a-l cunoaște pînă în cele maĭ micĭ amănunte ale sale.

Cînd a voit să scrie *La bête humaine* se spune că ar fi lucrat maĭ mult timp pe o locomotivă, pentru a cunoaște maĭ de aproape viața funcționarilor de drum de fer.

Este adevărat că Zola îșĭ crează pentru trebuințele romanelor sale „tipurĭ nevropatice a căror descendențĭ suferă de fel de fel de boale menționate în tractatele de patologie", dar el a studiat și cunoaște și din experiență perfect viața omenească, așa în cît tipurile luĭ Zola, deși inventate, sînt de o putere de viață fără seamăn.

Zola și știința

Dar dușmaniĭ luĭ Zola tocmaĭ cred că romanele sale nu sînt științifice. Ieĭ, carĭ în cea maĭ mare parte nu'șĭ pot închipui o lume în care toate mizeriile și nedreptățile domnesc, mizeriĭ și nedreptățĭ așa de bine descrise în romanele luĭ Zola, eĭ carĭ cu nicĭ un preț nu vor să aducă la lumină zileĭ cauzele ce daŭ loc acestor mizeriĭ și nedreptățĭ, bine înțeles că aŭ cel maĭ mare interes de a caracteriza cît se poate de răŭ, productele literare ale unuia dintre ceĭ maĭ de seamă artiștĭ de la sfîrșitul secoluluĭ al nouă-spre-zecelea.

Că într'unele din vederile sale științifice Zola greșește, e foarte explicabil. Nu există om de știință, fie el orĭ și cît de savant, care să fie fără greșală în vederile sale științifice. Și dacă aceasta se iartă specialiștilor, cum să nu se ierte artistuluĭ Zola.

Bărbațiĭ de știință însă, carĭ punîndu-șĭ ochelariĭ lor criticĭ pe nas, încep a diseca tipurile luĭ Zola privindu-le cînd dintr'o parte, cînd dintr'alta, cum priveștĭ un cadavru, se înțelege că nu sînt în stare de a le pricepe.

La débâcle

Romanul care a stîrnit maĭ multe critice pătimașe în contra luĭ Zola, a fost *La débâcle* în care el a vroit să dea o descriere, pe cît de grandioasă, pe atît de imparțială a războiuluĭ francezo-german din 1870.

Istoriciĭ francezĭ găsesc că în acest roman Zola 'șĭ-a dovedit toată incapacitatea științifică, pe cînd ceĭ germanĭ cred că *La débâcle* este una din puținele descrierĭ imparțiale ale războiuluĭ din șeapte-zecĭ.

Fără de a ne uni cu părerea vre-uneia din aceste părțĭ, noĭ credem că Zola a căutat să relateze faptele așa cum îĭ s'aŭ părut luĭ că sînt adevărate, și că prin urmare orĭ-ce critică e de prisos, putînd fi pornită numaĭ dintr'un punct de vedere subiectiv.

Concluziunĭ

Zola 'şĭ-a dat osteneala de a introduce în literatură metodul ştiinţific, şi pînă la un oare-care grad a şi reuşit de a o face. Cît priveşte restul, ne unim cu părerea ziaruluĭ *La Réforme* care zice că Zola a făcut maĭ mult o operă de popularizare a ştiinţeĭ ca şi Flammarion şi Jules Verne. Dintr'acest punct de vedere, romanul experimental va interesa în tot-d'a-una maĭ mult de cît experienţele de laborator. D-l Zola a înţeles şi aplicat o reflecţiune foarte justă a unuĭ cronicar erudit: „Poesia ştiinţeĭ trebue căutată la marginea ştiinţeĭ, nu în ştiinţă".

Gal.

IMPRESIUNI & PALAVRE

Chiţibuş ovreiu

Toate le-aş fi crezut, dar asta nu. Incep să mă zăpăcesc de tot. Unul spune că sînt femeie, altul zice că sînt *ovreiŭ*, pe cînd asupra stăreĭ mele civile este cea maĭ mare zăpăceală în opiniunea zisă, nu ştiŭ pentru ce, publică.

Da, da, lucru este serios. O cititoare (iarăşĭ sexul slab) îmĭ trimite din urbea Piteştĭ şi din judeţul luĭ Chitanţă-Argeş o corespondenţă, din care estrag următoarele; restul — modestia mea atît de cunoscută, mă opreşte să-'l daŭ în vileag:

Domnule CHIŢIBUŞ,

„Cu mare mulţumire, pricepĭ d-ta? am citit în Adevĕrul *de azĭ, 10 Decembre, că te puĭ la dispoziţia* votuluĭ universal *spre a ţi se determina odată pentru tot-d'a-una sexul care ţi s'a contestat de unii duşmanĭ şi de cătră D-eĭ D-na Marghioliţa din Buzăŭ, şi simţim o legitimă satisfacţie, că la vot aĭ admis, fără nicĭ o rezervă, pe toţi cetăţeniĭ şi cetăţenele de orĭ-ce rit, se vede că eştĭ* von un seren. *Halal să-ţĭ fie, de ar fi mulţĭ ca d-ta, am trăi şi noĭ bine".*

Care va să zică sînt *von unseren*, „de aĭ noştri", îmĭ spune amabila cititoare a *Adevĕruluĭ* şi care iscăleşte *Fany Rothgelb*. Inainte de a aprofunda cestiunea, eŭ văd că amiceĭ mele Fany îĭ lipseşte o singură culoare, ca să devină naţională: de ce nu se cheamă *Roth-Ghelb-Blau* şi eŭ aşĭ striga maĭ dihaiŭ de cît studenţiĭ sub balconul Părinteluĭ Lucacĭ; *Trăiască Romînizmul?* Nu se poate însă: luĭ Fany, îĭ lipseşte culoarea albastră şi cum e tocmaĭ culoarea speranţeĭ, eŭ mă jur pe tot ce am maĭ scump, că pe Fany, nu pot să o admit acum de o cam dată în cetăţuia Romînizmuluĭ. Tot ce pot să 'ĭ daŭ este voia de a vota în mod egal cu toţĭ locuitoriĭ planeteĭ asupra cestiuneĭ importante a sexuluĭ meŭ.

—Acte! Acte, vor striga toţĭ Toma Necredincioşiĭ. Dovedeşti-ne că eştĭ romîn şi că nu eştĭ ovreiŭ. Eĭ, păcatele mele şi dacă aşĭ fi la urma urmeĭ? Poate aşĭ avea avantagiul să mă expulzeze din patria luĭ Traian. Din nefericire nicĭ această singură resursă de călătorie nu o am şi trebue să fiŭ silit să rămîn legat de *Palavrele* mele, veşnic osîndit să citesc *Gazeta Poporuluĭ* şi *Viaţa Mortuluĭ* de Alex. Vlăhuţă.

Chiţibuş.

Procesul Ressu-Robescu-Brenning

(Corespond. specială a ziaruluĭ *Adevĕrul*)

Şedinţa de noapte.

Audinţa de la 16 Decembre 1895.

— A spus, zice apoĭ D. procuror general, că noĭ am lucrat cu pasiune, judecătorul de instrucţie care nu cunoştea pe Ressu, căcĭ abia venise de cîte-va zile în Galaţĭ şi eŭ fiind că am avut un conflict cu D-sa.

Cunoaşteţĭ afacerea Tomaide, pentru că am spus să se urmărească corpul delictuluĭ orĭ unde ar fi, şi era la D. Ressu. Ştiţĭ pînă unde a mers infamia. M'aŭ acuzat că în această afacere a luĭ Tomaide, eŭ am luat 25,000 leĭ prin o poliţă de la Stoicovicĭ. Procurorul general urmează foarte emoţionat.

Mi se încheagă sîngele în vine, inima mi se srînge şi mi se perde mintea cînd mă gîndesc. *Dar eŭ sînt cinstit, D-le Ressu*, am răbdat-o pînă astă-zĭ, dar astă-zĭ o spun să o ştie toată lumea.

Ressu protestează. Nu v'am acuzat nicĭ o dată, D-le procuror general.

A venit D. Butculescu, cumnatul luĭ Robescu să-mĭ propue în parchetul General zicîndu-mĭ: *ştiĭ afacerea aceia cu poliţa, cu Tomaide, ce aĭ cu Robescu.* Ascultă, 'ĭ-am zis, mă insultĭ; să spuĭ nemerniculuĭ aceluia cînd are o asemenea armă, să se servească cu ea în contra mea. Am suferit mult; de 14 anĭ de cînd sînt magistrat nu mi s'a întîmplat ca cine-va să mă facă să înţeleg că am luat banĭ în afacerile în care am fost amestecat. Vedeţĭ la ce infamiĭ s'a ajuns şi Butculescu cu aerul săŭ jesuitic s'a pretat la aceasta.

Dar acelaşĭ sistem s'a întrebuinţat şi faţă de Georgi. La 10 Iunie s'a amendat Georgi. Robescu a trimes persoane exprese la Paris ca să determine pe Georgi de a rechema pe Martin. A fost nevoe ca să intervie legaţia franceză spre a face pe Georgi să înţeleagă că nu trebue să se amestice în instrucţie. Robescu ĭa pasportul luĭ Martin şi vrea să-l viseze de consulatul rusesc spre a face pe Martin să treacă în Rusia, dar n'a putut să reuşească. Cu două zile înaintea termenuluĭ de judecarea procesuluĭ, Arnould primeşte o adresă de la primărie că este amendat cu 1400 leĭ şi cine iscăleşte, cine se pretează, Dr. Nicolini care este trecut în rapoartele luĭ Brenning că a primit 1500 leĭ.

Destăinuirile luĭ Brenning

Procurorul general continuă explicînd faptul cu revenirea luĭ Brenning care a doua zi dupe interogatorul de la tribunal face destăinuirĭ. Brenning indignat de zeflemelele luĭ Robescu mărturiseşte şi insistă asupra acestuĭ punct avînd aerul maĭ mult a respinge o acuzaţie. Acestea sunt toate fapte pe care am avut onoare a vi le spune. Cred de prisos a face un rezumat.

In privinţa luĭ Brenning cere aplicaţia art. 146 din codul penal care prevede pedeapsa de la 6 lunĭ la 2 anĭ. Faptul cu privire la suma de 12.000 leĭ dată luĭ Robescu, nu-l pune în sarcina luĭ Brenning.

In privinţa luĭ Schapira, cere aplicaţia art. 146, ca şi la Brenning, iar dacă curtea crede că faptele intră în prevederile art 332 escrocherie saŭ 334 escrocherie calificată, cere să le aplice. Cere confiscarea acţiunilor şi amenda îndoită.

Penalitatea luĭ Ressu

In privinţa luĭ Ressu care în calitate de funcţionar administrativ, primar, a primit darurĭ, după cum recunoaşte însuşĭ Robescu şi Georgi, cere aplicarea art. 144, pedeapsa cea maĭ aspră, maximul închisoreĭ, aşa că pedeapsa să fie exemplară.

In privinţa luĭ Robescu cere aplicarea art. 146, căcĭ a cerut în numele luĭ Ressu, primar, el singur o declară. Cere aplicarea ultimuluĭ alin. din art. 146, perderea dreptuluĭ de pensie şi luarea decoraţiilor.

Vorbeşte asupra violăreĭ secretuluĭ scrisorilor, fine de neprimire, propus de D-l Cornea la tribunal şi cu această ocazie zice că Robescu a violat secretul scrisorilor prin secretarul general de la interne, ruda sa (M. Deşliu), căcĭ a prezentat la casaţie originalele depeşilor oficiale date de el, procurorul general.

La ora 11 şi treĭ sferturĭ se termină rechizitorul; şedinţa se ridică. Viitoarea şedinţă va fi Lunĭ la ora 2 după amiază, cînd va începe apărarea. Vor lua cuvîntul apărătoriĭ luĭ Schapira: D-niĭ C. G. Disescu şi Z. Filotti.

Spectator.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 18 Decembre 1895, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la . . . . . . 0°.760.8
Temperatura aeruluĭ C° . . . . . . —10°4
Vîntul slab de la NE.
Starea ceruluĭ acoperit.
Temperatura maximă de erĭ —2°
„ minimă de astăzĭ —2°
Temperatura la noĭ a variat între 2° şi —25°

Erĭ frig, timpul noros şi puţinĭ fulgĭ de zăpadă Noaptea senin şi ger în toată ţara. Frig maĭ intins a fost în Moldova, unde la Tarcăŭ şi Păuceştĭ-Dragomireştĭ termometrul s'a coborît la —25 de grade. Barometrul şi temperatura a scăzut pretutindenĭ.

Astă-zĭ timp închis, ger şi puţinĭ fulgĭ de zăpadă, barometrul scade.

INFORMAŢIUNĬ

Suntem informaţĭ că legaţiunea austro-ungară din capitală, supărată că la primirea strălucită făcută Părinteluĭ Lucaci, toate stradele eraŭ pavoasate, învinovăţeşte guvernul şi poliţia că aŭ contribuit la această manifestare, pe sub ascuns, şi a anunţat printr'o notă telegrafică guvernul săŭ despre acest fapt.

Ne aşteptăm ca azĭ saŭ mîine D. Mitiţă Sturdza să facă o visită ministruluĭ austro-ungar pentru a-l asigura încă odată despre devotamentul săŭ faţă cu statul austro-ungar şi cerîndu-ĭ tot-odată scuze pentru imprudenţa ce a avut o poliţia sa de a tolera ca stradele să fie pavoazate de către cetăţenĭ.

Iată carĭ sunt magistraţiĭ carĭ vor expedia actele de juridicţiune graţioasă în vacanţele Crăciunuluĭ:

D-niĭ V. Niculescu, la 24 Decembrie; M. Procopiu la 25 şi 26; Cantacuzino la 27; Barbu Catargi la 28; V. Antonescu, la 29 şi 30; Em. Miclescu la 31 şi Rămniceanu la 1 Ianuarie.

Erĭ s'a judecat de către secţiunea a III-a a tribunaluluĭ de Ilfov procesul intentat luĭ Popa-Tache, primaruluĭ din comuna Dărăştĭ, martorilor carĭ aŭ servit la căsătoria tînăruluĭ Dîmboviceanu cu o tînără de origină ungară şi al acestuia din urmă, pentru fals în acte publice şi înşelăciune pentru Popa Tache.

Procesul a ţinut pînă la orele patru cînd tribunalul a pronunţat următoarea sentinţă:

Achită pe Dîmboviceanu; osîndeşte pe Popa Tache la 3 *anĭ* închisoare, pe primarul din Dărăştĭ, în lipsă la 3 anĭ de zile, iar pe martoriĭ carĭ aŭ servit la căsătorie, la cîte şase lunĭ şi o zi.

Popa Tache a fost apărat de D-l Budişteanu, iar tînărul Dîmboviceanu de D-l Em. Porumbaru.

Popa Tache a făcut apel.

Numirea D-luĭ Paul Stătescu în funcţiunea de prefect al poliţieĭ capitaleĭ e un fapt împlinit.

In locul D-luĭ Năcescu, directorul prefectureĭ, care şi D-sa a demisionat, a fost numit D. San Marin.

Astă-zĭ se fac alegerile colegiuluĭ al II-lea de comună din Tîrgovişte, Călăraşĭ, Craiova, R.-Vîlcea şi Piatra-Neamţu.

Ruinarea Băilor Eforieĭ

De maĭ multe orĭ am atras atenţiunea guvernuluĭ şi a primărieĭ asupra stareĭ de ruină în care se află stabilimentul băilor de pe Bulevard.

Astă-zĭ aceste băĭ nu maĭ funcţionează şi locuitoriĭ capitaleĭ sînt lipsiţĭ de cel maĭ important stabiliment.

Se ştie că în urma denunţărilor noastre şi ale altor organe, primăria a trimes pe D. inginer-architect Poteca ca să constate starea acestuĭ stabiliment.

D-niĭ Eforĭ aŭ interzis însă acestuia să viziteze stabilimentul sub cuvînt că băile sînt închise de oare-ce urmează a se repara, sfîrşit pentru care aşteaptă numaĭ autorisaţiunea D-luĭ ministru.

Cîrpelĭ

In privinţa reparaţiunilor ce Eforia doreşte a face suntem informaţĭ că Eforia ţine a face nişte cîrpelĭ.

Atragem decĭ din noŭ atenţiunea D-luĭ ministru Fleva cum şi a primaruluĭ capitaleĭ asupra acestor băĭ iar pentru siguranţa publiculuĭ să se numească o expertiză de persoane tehnice ca să constate la faţa loculuĭ dacă reparaţiunile ce Eforia doreşte a face, sînt suficiente pentru a asigura liniştea publiculuĭ, saŭ face numaĭ o curată spoială ceia-ce ar fi o zadarnică risipă de banĭ.

Guvernul, pentru a putea realiza cele maĭ marĭ economiĭ posibile, a decis ca nicĭ proiectul pentru sporirea soldelor ofiţerilor, nicĭ un alt proiect care ar provoca sporirea cheltuelilor să nu fie trecut în această sesiune.

Modificarea maĭ multor legĭ votate de conservatorĭ va face obiectul preocupaţieĭ guvernuluĭ şi a Camerilor în actuala sesiune.

La alegerea colegiuluĭ al II-lea pentru comună din Craiova a reuşit lista administraţieĭ compusă din D-niĭ M. Măldărescu, dr. G. Georgescu, Dima August Petroveanu, G. V. Pencioiu, Enache Manea, D. Boicescu şi Toma Dimitrescu.

*

La colegiul al II-lea din Focşanĭ de asemene a reuşit lista liberală compusă din D-niĭ Gr. Orleanu, N. D. Mihail, S. Costian, I. Georgescu şi G. N. Secară, care a obţinut 347 voturĭ din 359 exprimate.

*

La Roşioriĭ de Vede, lista administraţieĭ în frunte cu D. Mănciulescu a fost proclamată aleasă.

ŞTIRI MARUNTE

* Toate staţiile căilor ferate dintre Roşiorĭ-Alexandria şi Craiova-Calafat vor face de la 20 Decembrie serviciu de telegraf privat şi poştă uşoară.

* Din eroare am publicat dăună-zi că direcţia *Progresuluĭ medical romîn* a luat-o D. Dr. Taubes. Rectificăm această ştire în sensul că D. Dr. Taubes a luat *proprietatea* acesteĭ reviste, direcţia ştiinţifică rămînînd ca şi maĭ înainte a D-luĭ Dr. Chabudianu, care a şi fundat această revistă medicală.

* In Paris s'a deschis de curînd obişnuita exposiţiune de velocipede în „*Salon du Cycle*", unde se pot vedea toate progresele realizate pînă azĭ în această industrie.

Preşedintele Republiceĭ Franceze, D-l Felix Faure, a bine-voit a visita exposiţiunea, unde a fost primit de către comisiune în cap cu *D-l Clément*, marele constructor de velocipede, care în calitatea sa de preşedinte i-a ţinut o alocuţiune călduroasă şi bine simţită la care D-l Preşedinte al Republiceĭ a răspuns în aceeaşĭ termenĭ primind a fi numit Inalt Protector al „*Touring-Club-uluĭ*" Franţeĭ.

* De oare-ce măgasinul Bazarul Mantenieĭ 36 Calea Victorieĭ, lichidează articolele de jucăriĭ şi cadourĭ, aduce la cunoştinţă că aceste articole le vinde cu preţurĭ foarte reduse.

Asemenea primeşte continuŭ noutăţĭ în cravate, gulere, manşete etc.

Chestia Orientuluĭ

Părerea luĭ Rosebery.—Partidul constituţional turc. — Situaţia la Zeitun. — Izzet Bey degradat. — Arestărĭ de funcţionarĭ superiorĭ.

LONDRA, 18 Decembre.— Ziarele publică o scrisoare a lorduluĭ Rosebery, care zice că cu tot limbagiul energic al lorduluĭ Salisbury protestările Engliterеĭ şi interventiunea sa în chestiunea armenească aŭ rămas fără rezultat; ameninţările sale nu sînt luate în consideraţie şi diplomaţia sa pare epuisată.

Pe cînd cruzimile armeneştĭ continuă guvernul pare că întîmpină dificultăţĭ şi că este pus în faţa alternativeĭ de a părăsi pe armenĭ saŭ de a lua dispoziţiunile sale în vederea unuĭ rezbel european.

Inainte de a da sentinţa sa, lord Rosebery vrea să asculte argumentele guvernuluĭ, şi pentru aceasta va aştepta deschiderea parlamentuluĭ.

LONDRA, 18 Decembre. — *Agenţia Reuter* află că numeroşĭ turcĭ aŭ fost arestaţĭ la 4 Decembre la Constantinopol. Printre aceştia sînt cîţĭ-va funcţionarĭ militarĭ şi un aghiotant.

Aceste arestărĭ sînt în legătură cu demonstraţia în contra regimuluĭ actual, demonstraţie proectată pentru ultimul Selamlik.

Ştirea după care armeniĭ ar avea de gînd să facă în curînd o demonstraţie la Constantinopol persistă.

CONSTANTINOPOL, 18 Decembre. — Situaţia la Zeitun este tot aceiaşĭ.

După bombardarea cazărmiĭ şi retragerea insurgenţilor, cazarma a fost ocupată de turcĭ.

Oraşul situat la poalele munţilor şi cartierele în terase oferă o apărare uşoară. Probabil va trebui lupte marĭ pentru a'l lua. Circulă ştirea că s'aŭ şi aşezat deja tunurile lîngă cazarmă.

Cercurile turceştĭ pare că daŭ o mare însemnătate luăriĭ luĭ Zeitun înaintea interventiuneĭ ambasadorilor.

CONSTANTINOPOL, 18 Decembre. — Fostul mare ecuyer, general de divizie, Izzet-Bey, a fost degradat de curtea marţială. A fost exilat la Mossul.

O instrucţie s'a deschis de curtea marţială în contra luĭ Azi-bey, fost ataşat militar la Petersburg.

Numeroase arestărĭ s'aŭ făcut printre amploiaţiĭ superiorĭ turcĭ, sub acuzarea că sînt membri aĭ unor societăţĭ secrete; mulţĭ aŭ fost exilaţĭ.

Dragomaniĭ puterilor aŭ reînoit pe lîngă Poartă cererea deja făcută săptămîna trecută, în privinţa schimbăreĭ preşidenţieĭ comisiuneĭ, inceperea activităţiĭ sale şi aplicarea reformelor.

Cuirasatul italian *Morosini* a sosit pe coastele Creteĭ şi va pleca în curînd la Smirna.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 18 Decembre (30 Decembre) 1895

5% Renta r. p. .	$100\frac{5}{8}$	Acţ. B. Agricole .	212
6% Renta am. .	$97\frac{7}{8}$	Dacia-România . .	394
5% » (92—93)	$99\frac{1}{4}$	Naţionala	408
5% » am. . .	$94\frac{1}{4}$	Patria	110
6% Obl. rur. . .	$100\frac{5}{8}$	Construcţiĭ	180
Pensiunĭ	285	SCHIMB	
6% Obl. c. Buc. .	96	Londra . .	$25.26\frac{1}{4}\,23\frac{3}{4}$
5% » (1890) .	$94\frac{3}{4}$	Paris . . .	100.20 10
5% F nc rur. .	$94\frac{1}{8}$	Viena . .	$208\ 07\frac{3}{4}$
5% » urb. .	$102\frac{1}{2}$	Berlin . .	123.40.30
5% » » . .	$90\frac{1}{8}$	Belgia . .	99.85
5% » » Iaşĭ	$82\frac{1}{4}$	Scont B. a.	8
5% Obl. bazalt .	—	Avans. » v	6
Banca Naţ. . . .	1564	» C. dep.	$5\frac{1}{2}$

Comitetul macedonian

SOFIA, 18 Decembre.—Comitetul macedonian a ales în unanimitate ca preşedinte, pe generalul de rezervă Nicolajew; D. Kowatchov a fost ales vice-preşedinte.

Pare că comitetul macedonian, de şi recunoaşte că momentul actual nu este oportun pentru o acţiune, totuşĭ n'ar fi decis o pasivitate absolută şi va face să depindă atitudinea sa de împrejurările care vor putea să se producă.

INTIMPLARI

Călcat de tren. — Intre staţiile Lehliu şi Seruleştĭ un tren de marfă a tăiat erĭ noapte pe un biet om, în vîrstă de vr'o 50 de anĭ, a căruia identitate nu s'a putut stabili încă.

EDIŢIA III

Ultime Informaţiunĭ

Semnele armonieĭ guvernamentale se înmulţesc.

Iată ce citim pe pagina I a *Evenimentuluĭ* din Iaşĭ:

Maĭ mulţĭ Domnĭ senatorĭ şi deputaţĭ amicĭ de aĭ noştri, precum D-niĭ: General Răcoviţă, St. Şendrea, L. Cosmovicĭ şi C. Climescu, odată aleşi în Cameră saŭ Senat, s'aŭ dezinteresat cu desăvîrşire de alegerile comunale, nevenind cel puţin pentru a-şĭ da votul D-lor.

Regretăm că sîntem siliţĭ a le exprima prin publicitate părerea noastră de răŭ.

Acest anunciu e tipărit cu litere subliniate şi într'o formă cu totul semnificativă.

Nostim.

Incetarea *Gazeteĭ Poporuluĭ* era hotărîtă, precum am anunţat, dar în ultimul

---

F OITAZIARULUI „ADEVBRUI" UL

9

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

VI

Descoperirile D-luĭ Gorby.

După cum nimeaĭ nu ştia despre ce-ĭ vorba, toţĭ păstraŭ tăcere şi Rolleston era fericit de a fi găsit mijlocul de a produce efectul dorit.

„Eĭ bine, ştiţĭ, zise el lin punîndu-şĭ monoclul, numele omuluĭ omorît în trăsură a fost descoperit.

— Nicĭ odată! strigară toţĭ adunaţiĭ.

— E adevărul pur, şi ce-ĭ maĭ mult, îl cunoaşteţĭ cu toţiĭ.

— O fi Whyte? strigă Brian.

— Ce vă pasă! O ştiţĭ decĭ strigă Rolleston văzîndu-şĭ efectul distrus. Cum? dar eŭ chiar acum am aflat-o la staţiunea poliţienească din Saint Kilda.

— Oh! nu era greŭ de ghicit, spuse Brian puţin confus; aveam obiceiul de a'l vedea pe Whyte în toate zilele şi cum aŭ trecut cincĭ-spre zece zile fără să'l văd, am crezut că poate o fi el.

— Cum i s'a stabilit identitatea? întreba D. Frettby jucîndu-se cu paharul săŭ.

— Oh! unul dintre aceştĭ detectivĭ, o ştiţĭ..., aceştĭ îndrăciţĭ descoper toate celea.

— Imĭ pare foarte răŭ, zise D. Frettby. Avea o scrisoare de recomandaţie către mine şi părea un tînăr abil şi întreprinzător.

— Trist individ! murmură Felix printre dinţĭ.

Brian care-l auzise părea că împărtăşeşte această opiniune.

Pînă la sfîrşitul meseĭ nu se vorbi de cît despre omor şi misterul ce-l acoperea; şi cînd damele se retraseră în salon, bărbaţiĭ, după ce se ridică faţa de masă şi li se umplu paharele, continuară discuţiunea cu aceiaşĭ vioiciune. Brian singur nu luă parte la discuţie. Remase adîncit în gîndurĭ, uitîndu-se trist la paharul săŭ fără să-l ducă nicĭ odată la gură.

— Ceea ce nu-mĭ pot explica, observă Rolleston, stricînd alune, e că n'aŭ putut recunoaşte maĭ curînd pe Whyte.

— Cu toate astea nu e greŭ de înţeles, zise Frettby, umplîndu-şĭ paharul; era puţin cunoscut în Melbourne, de oare ce nu sosise din Anglia de cît de puţin timp; şi cred că nu era primit de cît la mine.

— Inchipueşte ţĭ, Rolleston, zise avocatul, că eştĭ pus în presenţa unuĭ om mort într'o trăsură de piaţă, îmbrăcat în haine de bal—aşa cum nouă inşĭ din zece se îmbracă seara la Londra—fără nicĭ o carte de vizită în buzunar, cu rufele nemarcate, cred că ţi-ar fi cam anevoie să-ĭ recunoştĭ identitatea. Mi se pare că poliţia a dat dovezĭ de multă abilitate ajungînd aşa de lesne la soluţiunea problemeĭ.

— Vă aduceţĭ aminte de afacerea Leavenworth, respunse Felix; nu era mişcătoare? Un adevărat casse-tete chinezesc!.. Mie mi-ar plăcea să fiŭ detectiv.

— E probabil că în acest caz observă D. Frettby zîmbind, criminaliĭ ar avea mulţĭ sorţĭ de a nu fi turburaţĭ.

— Oh! Nu sînt aşa de sigur ca D-ta! Sînt oamenĭ carĭ ţĭ se par că nu însemnează mare lucru, uşorĭ la suprafaţă, dar carĭ, în adîncul lor aŭ ceva bun.

— Prea adînc însă! murmură Calton! mă tem, zise maĭ tare, ca poliţia să nu întîmpine multe dificultăţĭ pînă să pule mîna pe cel ce a comis crima.

După mine trebue să fie un om straşnic de abil.

— Atuncĭ crezĭ că n'are să poată fi descoperit? întrebă Brian eşind din reveria sa.

— Oh! nu merg aşa departe; dar de sigur n'a lăsat urme după dînsul. Insuşĭ indianul roşu, la care instinctul de urmărire e atît de desvoltat, are totuşĭ nevoie de un indiciŭ oare-care pentru a putea descoperi pe inimiciĭ săĭ. Ascultă-mă pe mine: omul care a ucis pe Whyte nu e un criminal ordinar. Locul ce 'şi-a ales pentru a comite crima era fără pericol pentru dînsul.

— Crezĭ? întrebă Rolleston. Eĭ bine, eŭ cred că o trăsură de piaţă era dimpotrivă locul cel maĭ în vază.

— Tocmaĭ aceasta a fost siguranţa. Dacă aĭ citi studiul luĭ Dequincy asupra sugrumătorilor din Londra, aĭ vedea că, cu cît un loc e maĭ public cu atît sînt maĭ puţinĭ sorţĭ de a fi prins.

Gentlemanul cu paltonul cenuşiŭ n'avea nimic neobicĭnuit, aşa ca să dea bănuelĭ luĭ Royston. S'a urcat liniştit în trăsură împreună cu Whyte, n'a făcut nicĭ un zgomot, nimic care să fi atras atenţiunea şi s'a scoborît ca toată lumea, în modul cel maĭ firesc. Royston îşĭ continuă drumul spre Saint Kilda, fără să băniască cum că se petrecea cevu anormal în trăsura sa. Cît despre omul cu paltonul deschis, acesta nu locueşte în Rowlatt-strett şi nicĭ în cealaltă parte a Melbournuluĭ.

— De ce? întrebă Frettby.

— Pentru că n'ar fi fost aşa de dobitoc să se scoboare înaintea porţeĭ sale. A făcut întocmaĭ ca vulpea. A amăgit cîiniĭ. Părerea mea e că a trebuit să se ducă drept la Fitzroy, prin partea de est a Melbournuluĭ, saŭ s'a întors îndărăt prin grădinele de la Fitzroy şi a intrat în oraş. Nu era nicĭ suflet de om pe uliţe la ora aceea şi putea ajunge la locuinţa orĭ hotelul saŭ, fără să fie prins. Fireşte că aceasta e o teorie care poate fi greşită, dar, după experienţa pe care mi-a dat'o profesiunea mea, despre firea omenească, cred că ideea mea e corectă.

Toţĭ comeseniĭ aŭ admis în unanimitate teoria luĭ Calton. Precauţiunile şi înconjurările acestea păreaŭ în adevăr lucrul cel maĭ natural din partea unuĭ om care dorea să-şĭ piardă urma.

— Pe credinţa mea, zise Felix către Brian, pe cînd treceaŭ în salon, dacă individul care a comis crima va fi prins, ar trebui să-şĭ ia de apărător pe Calton. E foarte dibacĭ.

Am lăsat pe Gorby în momentul cînd îşĭ declina numele şi calitatea sa de detectiv D-luĭ Moreland.

— Ah! în adevăr respunse rece Moreland măsurîndu-l din cap pînă în picioare. Ce dracu a făcut Whyte? A răpit vr'o femeie, ah?.., E în stare ştrengarul!.. Totuşĭ îl avizasem ca să fie prudent.

D. Gorby dădu din cap.

— Ştiţĭ unde l'ar putea găsi cineva?

Moreland începu să rîză.

Nu prietene, eŭ nu ştiŭ. Presupun că e unde-va prin prejur, de oare-ce cartier l săŭ general e aci. Ce-a făcut oare? Nimic care să mă poată surprinde, te asigur. Nicĭ odată n'a fost cu minte, şi...

— Işĭ plătea chiria foarte regulat, întrerupse D-na Hableton, cu buzele strînse.

— O reputaţie din cele maĭ zulipsite, răspunse cel-l'alt cu o strîmbătură, şi pe care mă tem că n'o s o merit nicĭ odată. Dar de ce toate întrebările astea în privinţa luĭ Whyte? Ce aĭ cu dînsul.

— A murit, zise brusc Gorby.

Toată nepăsarea luĭ Moreland se evaporă de odată. Sări în sus.

— A murit! Ce vreĭ să zicĭ?

— Vreaŭ să zic că D. Olivier Whyte a fost asasinat într'o trăsură de stradă.

(Va urma)

SALA DE DEPEŞI

Primeşte abonamente la toate revistele străine. De asemenea procură orĭ-ce cărţĭ din străinătate cu preţul nominal fără nicĭ un adaos pentru transport.

Ultimele noutăţĭ se găsesc tot-d'a-una după apariţia lor.

INTRAREA LIBERĂ

ULTIMELE NOUTĂŢI SPRE VÎNZARE

Lavignac *La musique et le musiciens*. Leĭ 6,—
Drumic, *Les jeunes* (studiu critic despre Rosny, Hervieu, Ernest Daudet etc.) « 3,50
Yves Guyot, *La science économique* . . « 5,—
Freycinet, *Histoire de la philosophie des sciences* . . . . « 6,—
Max Nordau, *Dégénérescence*, 2 volume « 17,75

Pentru provincie se adaugă 25 banĭ porto

moment a intervenit un alt motiv în favoarea tipărireĭ maĭ departe.

Se spune că tipograful Basilescu are un contract cu societatea *Gazeteĭ* pentru imprimarea eĭ pînă la 15 Ianuarie, iar în caz de dispariţiune a ziaruluĭ tipograful să fie despăgubit cu 3.000 leĭ.

In faţa aceșteĭ alternative, ceĭ de la *Gazetă* aŭ socotit că e maĭ bine să piarză 3.000 leĭ dar să prelungească agonia o lună.

Pe de altă parte aflăm că ceĭ maĭ mulţĭ dintre fundatoriĭ ziaruluĭ sînt hotărîţĭ a face un proces de revendicare celor carĭ s'aŭ făcut stăpînĭ pe *Gazeta Poporuluĭ*.

Nemulţumirile devin din zi în zi tot maĭ marĭ printre partizaniĭ guvernuluĭ din Bucureştĭ şi maĭ ales printre ceĭ din provincie.

Prin judeţe ştirea că guvernul va face economiĭ şi va reduce din funcţiunĭ, a provocat marĭ grijĭ, aşa că se observă începuturile unuĭ curent ostil.

Pe de altă parte colectiviştiĭ acuză pe D. Fleva de toate neajunsurile.

La o consfătuire avută serile trecute la club, liberaliĭ aŭ hotărît a susţine candidatura D-luĭ Vasile Cogălniceanu la colegiul al treilea de Roman în locul rămas vacant prin optarea D-luĭ N. Fleva pentru colegiul din Prahova.

Mîine se va face alegerĭ comunale la Piteştĭ şi Tg.-Frumos.

D. Balaiş, fost magistrat, a fost numit director al prefectureĭ de Roman în locul D-luĭ Constandache demisionat din causă de boală.

Mîine fiind anul noŭ catolic, o mare recepţiune se va face la legaţiunea franceză din capitală.

Curtea cu juraţĭ din Prahova va judeca mîine un proces interesant, în care D. Ghiculescu şi alţiĭ sunt implicaţĭ pentru omorul luĭ Ştefan Grigorescu, proprietarul moşieĭ Scorţenĭ, din acel judeţ.

In *Monitorul oficial* de azĭ aŭ apărut decretele prin care D-l Paul Stătescu, actual prefect de Tulcea, este numit prefect al poliţieĭ capitaleĭ în locul D-luĭ Culoglu; şi D-l N. San Marin, fost procuror de Ilfov, este numit director în locul D-luĭ Năcescu.

In curînd, şi aceasta probabil înainte de sărbătorile Crăciunuluĭ, se va face o mică remaniare prefectorială.

Ast-fel, putem afirma că D-l Sion Gherei de la R.-Sărat va fi transferat în aceeaşĭ calitate la Roman, în locul D-luĭ Vîrnav, care va trece la Putna; D-l Capeleanu, actualul prefect de Putna, va fi numit la alt judeţ; D-l Iancovicĭ de la Constanţa va fi transferat la Tulcea, în locul D-luĭ Stătescu, iar în locul săŭ va fi numit D-l colonel Costescu.

D-l Ghiţescu de la Suceava va fi înlocuit prin D-l Softa, rămînînd ca D-sa să fie ales deputat la un colegiŭ vacant.

O crimă la frontieră

Intr'una din nopţile trecute, o crimă a fost săvîrşită la pichetul de la frontiera Calafat, în nişte împrejurărĭ destul de curioase.

Iată detaliile pe care le putem da în privinţa moduluĭ cum s'a petrecut faptul:

Lipsă de la post

La acest pichet deşi sînt repartisaţĭ în serviciu de gardă cîte treĭ soldaţĭ, totuşĭ de multe orĭ, din cauza negligenţeĭ ofiţerilor carĭ nu fac inspecţie de cît foarte rar, soldaţiĭ se duc şi eĭ după treburile lor, remânînd cîte unul singur.

In acea noapte, unul din soldaţĭ, anume Alexe Dîrman, se duse pentru cîte-va ceasurĭ în comuna Ciupercenĭ, o localitate apropiată, altul fusese chemat în serviciul particular al şefuluĭ de regiment, ca de obiceiŭ, remînînd ast fel la pichet numaĭ unul singur, anume Ion Marin.

Crima

Cum timpul era înaintat şi vremea foarte rea, soldatul Marin se culcă, fiindu-ĭ foarte urît. Intr'un tîrziu însă se reîntoarce şi Dîrman, dar în loc să respundă *la parolă* pentru a putea intra în pichet, îĭ veni ideea de a speria pe camaradul săŭ, pe care 'l ştia singur.

Cînd Marin se deşteptă pentru a vedea cine este, cel l-alt începe să mormăie, ne voind să dea nicĭ un răspuns la întrebările ce i se făcea, sguduind însă mereu uşa. Gluma aceasta care a durat maĭ multe minute, inspăimîntă în adevăr pe Marin, care, la un moment dat, descărcă arma în dreptul uşeĭ. Din nefericire glonţul lovi drept în cap pe Dârman, care, fără să maĭ poată să scoate nicĭ un cuvînt, căzu mort.

O scenă mişcătoare

Pe cînd se lumina de ziuă, Marin uitîndu-se pe fereastră zăreşte cadavrul camaraduluĭ săŭ, în mijlocul uneĭ bălţĭ de sînge.

Ne încrezător ochilor săĭ, nenorocitul eşi afară şi cînd văzu cadavrul luĭ Dîrman, începu să plîngă, cuprins de disperare.

In culmea groazeĭ şi a disperăreĭ de care era cuprins, nefericitul soldat se duce în Ciupercenĭ, satul cel maĭ apropiat, unde se predă şefuluĭ de garnizonă, istorisind tot odată cum s'a întîmplat faptul.

Ancheta

Colonelul fiind înştiinţat despre această crimă, săvîrşită fără voe, a anunţat imediat pe comandantul corpuluĭ I de armată. Raportorul corpuluĭ a fost însărcinat a pleca la faţa loculuĭ spre a face cercetările.

Plecarea D-luĭ Culoglu de la poliţia Capitaleĭ regretată în general. Orĭ care va fi fost dreptatea D-luĭ Fleva, noĭ, ca ziariştĭ independenţĭ, trebue să recunoaştem chipul corect în care s'a achitat de sarcina sa.

Noua poliţie Stătescu—San Marin are o nuanţă de violenţă. Dorim ca să fim înşelaţĭ.

Ierĭ circula vestea cum că alegerile comunale din Bucureştĭ n'aŭ să fie confirmate.

N'am putut încă controla această ştire.

Voinţa Naţională a vorbit şi a făcut mult zgomot înprejurul uneĭ pretinse contrabande de spirt făcută de D-l Andreiŭ Popovicĭ.

Cercetînd de aproape afacerea, am constatat că D-l Popovicĭ nu poate fi de loc responsabil de faptul că o parte din produsele fabriceĭ sale a fost introdusă de către o a treia persoană în comuna Bucureştĭ, în mod corect saŭ incorect.

In cazul special ştim că, după ce s'a votat noua lege a razeĭ Bucureştilor, Capitala s'a mărit cu o parte din teritoriul comuneĭ Băneasa şi ast-fel s'a ivit un conflict între primăria de Bucureştĭ şi antreprenorul accizelor comuneĭ Băneasa, căcĭ fie-care parte se credea în drept a percepe accizul pentru porţiunea de teren care trecuse de la Băneasa la Bucureştĭ. Afacerea s'a aranjat, însă, în urma uneĭ tranzacţiunĭ încheiată între primăria de Bucureştĭ şi antreprenorul accizelor de la Băneasa, iar advocatul antreprenoruluĭ a fost D-l N. Fleva.

In timpul acesta un domn Axente a introdus în fabrica sa de oţet, situată pe porţiunea de teren în litigiŭ, spirt din fabrica D-luĭ Andreiŭ Popovicĭ fără a plăti taxele la Bucureştĭ. De aci scandalul şi vorba de clacă.

D-l Axente a şi fost depus, ceea ce constitue o mare ilegalitate, de oare-ce aci nu poate fi vorba de cît de un proces civil, iar nicĭ de cum de o contrabandă.

La colegiul I-iŭ pentru comună din Piatra-N. aŭ fost aleşĭ D-niĭ M. Al. Adamescu, Th. Dornescu, Dr. D. Cantemir, Em. Halunga, I D. Ioaniu, şi I. Negrea.

Regina a hotărît ca, de aci înainte, să asiste în toate Marţile la reprezentaţiunile trupeĭ dramatice la Teatrul Naţional.

Ierĭ s'a efectuat la Călăraşĭ alegerea colegiuluĭ I-iŭ de comună.

Inscrişĭ 259, votanţĭ 184, plicurĭ anulate aŭ fost 7. Lista administraţieĭ, compusă din D-niĭ N. Malţezeanu, N. Popescu, P. Enescu, I. Vladoianu, D. Nicolescu şi C. Ciuchina, obţinînd 177 voturĭ, a fost proclamată aleasă.

Opoziţia n'a presintat listă.

Cu ocazia destituireĭ comisaruluĭ Cioran, în *Voinţa Naţională* s'a scris un articol intitulat „Un caz ciudat" prin care se exprimă mirarea cum se poate ca două anchete, una judiciară şi alta administrativă, făcute asupra aceluiaşĭ fapt, să aibă rezultate diferite.

La aceasta iată ce răspunde D. Fleva printr'un *comunicat* publicat în *Monitorul* de azĭ:

Asupra celor publicate în ziarul *Voinţa Naţională* de la 17 Decembre, sub titlul *Un caz ciudat*, se face cunoscut, că destituirea comisaruluĭ Cioranu s'a făcut în urma chiămăreĭ luĭ înaintea ministruluĭ de interne şi a recunoaştereĭ ce a făcut singur următoarelor fapte, ce constituiaŭ prin ele însele, în afară de orĭ ce alte împrejurărĭ, nişte abaterĭ grave:

1) Că el se introdusese în domiciliul luĭ Schreibmann (acesta fiind adevăratul nume, după firma tîmplaruluĭ în cestiune), pentru o afacere streină cu totul de competinţa şi atribuţiunile unuĭ agent de poliţie, find o afacere puramente civilă;

2) Că atît conflictul ivit cu această ocaziune, cît şi ducerea tîmplaruluĭ şi a soţieĭ luĭ la secţie, şi maĭ cu seamă facerea procesuluĭ-verbal de ultragiŭ, aŭ fost ascunse şi netrecute în raportul de zi al comisaruluĭ către superioriĭ săĭ.

Aceasta spre ştiinţa publiculuĭ.

Inainte de a se intra în dezbaterĭ se încinge o discuţie foarte violentă între D-niĭ deputaţĭ Dincă Schileru şi Dobrescu-Argeş. Cel d'întîĭ tratează cu fel de fel de epitete pe cel din urmă.

D. Dobrescu crede că Schileru nu este un reprezentant al ţăranilor, pe cînd D. Schileru crede contrarul, spunînd chiar D-luĭ Dobrescu că face din politica ţărănească comerţ.

Afişele *Chéret* espuse în sala noastră de depeşĭ au provocat o mare afluenţă de visitatorĭ. Multe din ele aŭ şi fost vîndute în zilele din urmă, cea-ce dovedeşte că nu puţiuĭ sunt la noĭ amatorĭ de lucrurĭ de artă.

*

In numărul de azĭ *Buletinul săleĭ de depeşĭ*, pe care regulat îl publicăm în capul pagineĭ a treia, a suferit o modificare.

Intr'însul anunţăm noile cărţĭ sosite şi depuse spre vînzare la oficiul de librărie al săleĭ de depeşĭ.

*

Zidurile *săleĭ de depeşĭ* se acoperă pe zi ce trece de anunciurĭ şi reclame. Printre caselе de comerţ distinse din capitală care vor figura zilele acestea pe zidurile săleĭ sunt: renumita casă de bijuterie Radivon, renumita fabrică de cognac Pipinelĭ din Pireu (Grecia), etc.

Dezbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea şedinţeĭ de la 18 Decembre 1895

Inainte de a se intra în discuţia răspunsuluĭ D. *Ştefan Filipescu* (Vîlcea) depune o propunere subscrisă de maĭ mulţĭ deputaţĭ prin care se cere prevederea uneĭ sume de banĭ în budgetul anuluĭ viitor, pentru clădirea unuĭ pod peste rîul, Olt, care să elege judeţele Olt şi Vîlcea.

D. *I. Brătianu* optează pentru mandatul de Gorj.

D. preşedinte declară vacant colegiul de Dorohoĭ.

D. *ministru Fleva* optează pentru colegiul de Prahova şi se declară vacante colegiile al II-a de Ilfov şi al III-lea de Roman.

Se deschide discuţiunea generală.

Are cuvîntul D-l Dobrescu-Argeş, care vorbeşte în contra răspunsuluĭ.

D. *Dobrescu-Argeş* spune că mesagiul este un mijloc de a pune în legătură puterea executivă cu cea legislativă. Mesagiul trebue să fie o dare de seamă a stăreĭ reale a ţăreĭ. Se declară nemulţămit de mesagiul actual, cum s'a declarat nemulţumit de toate mesagiile de pînă acum, fiind-că toate prezintă acelaş caracter, de oare-ce nu sînt un rezultat al studiuluĭ adînc al stăreĭ materiale şi economice a ţăreĭ. Mesagiul ar fi trebuit să înfăţişeze un tabloŭ exact al activităţeĭ guvernuluĭ căzut. In mesagiŭ nu se vorbeşte de nicĭ una din aspiraţiile marĭ, carĭ frămîntă omenirea civilizată.

Mesagiul partiduluĭ conservator acum 7 anĭ avea maĭ multă lărgime. El lua în consideraţie marea chestie ţărănească, care este o chestie adevărat naţională. Starea ţăranuluĭ e de plîns.

D. *Epurescu* crede că iubeşte pe ţăranĭ maĭ mult de cît oratorul şi că ţăranul trăeşte aşa de răŭ fiind-că nu vrea să trăiască maĭ bine.

D. Dobrescu-Argeş continuînd insistă asupra mizerieĭ politice. Astă-zĭ inamovibilitatea persoanelor şi toate cele-l'alte drepturĭ sînt o minciună. Arată că libertatea electorală e o minciună, că s'aŭ falşificat listele electorale, că s'aŭ înconjurat localurile cu bătăuşĭ, etc. etc.

Terminînd D. Dobrescu spune că iubeşte Romînia care-ĭ plină de un viitor grandios, dar iubeşte şi maĭ mult Romînia care zace în ignoranţă, acea Romînie care strigă după dreptate. Acesteia noĭ îĭ sacrificăm tot ce avem.

D-l Grigore Sturdza spune că o Cameră compusă în mare majoritate din proprietarĭ marĭ şi capitaliştĭ poate aluneca numaĭ greŭ pe calea socializmuluĭ. Dar măgulind patimele mulţimeĭ, ajungĭ pe calea socializmuluĭ. Porneşte o campanie de nimicire contra socialiştilor şi întreabă pe ceĭ din partidul ţărănesc dacă nu măgulesc acea patimă mare a ţăranuluĭ romînesc, de a lua proprietarilor proprietatea. Spune că la noĭ muncitoriĭ se plătesc maĭ bine de cît în Bucovina. Spune că după ce boieriĭ aŭ dezrobit pe ţiganĭ, socialiştiĭ caută să robească pe ţăranĭ, să-ĭ prefacă în sclavĭ.

Idealul votuluĭ universal, zice D-sa, ar fi un răŭ, pentru că ar înăbuşi votul a 25,000 oamenĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin culţĭ prin votul a 800,000 de ţăranĭ. Ar fi un răŭ pentru că politica nu se face cu poftă şi cele maĭ brutale şi pătimaşe poftele are poporul.

La orele 4 se suspendă şedinţa pentru douăzecĭ de minute.

D. C. Nicolaescu avînd cuvîntul spune că treĭ chestiĭ marĭ sînt de carĭ Camera trebue să se ocupe, anume: chestia electorală, chestia impozitelor şi chestia ţărănească.

In programul de la Iaşĭ al liberalilor este scris că votul universal e idealul către care tinde partidul liberal, roagă decĭ ca să se realizeze măcar o parte din acest ideal: reprezentarea minorităţilor.

In chestia impozitelor să se desfiinţeze impozitele nedrepte. Nu pricepe un partid ţărănesc, căcĭ el ar da naştere presupunereĭ că există o ţărănime cu interese deosebite de ceĭ-l'alţĭ cetăţenĭ. Face elogiĭ D-luĭ D Sturdza şi crede că fiind D-sa la cîrmă putea fi sigur că tot ce se va putea face se va face.

Impozitele spune oratorul sînt nedrepte, aşa un ţăran care are o sută leĭ venit plăteşte 18 leĭ şi 60 banĭ, adică, cam a şasea parte din venit, maĭ pune 15 leĭ căĭ de comunicaţie şi aĭ 33 leĭ. Unul cu venit de 1000 de leĭ nu plăteşte de cît vre-o 90 leĭ, adică cam a zecea parte. Impozitele apasă decĭ într'un mod nedrept maĭ mult asupra celor slabĭ.

Stratul zice care conduce astă-zĭ destinele statuluĭ nostru s'a epuizat, s'a istovit; e nevoie de puterĭ nouĭ, tineretul şi ţărănimea trebue să furnizeze elementul pentru o premenire.

Trebuie să facem un efort, pentru ca să arătăm că sîntem demnĭ de a ocupa un loc onorabil în concertul statelor civilizate.

D-l Gr. Păucescu. Inainte de a intra în discuţia răspunsuluĭ la mesagiŭ, vrea să vorbească despre căderea totală a conservatorilor la ultimele alegerĭ. Acest fenomen este fără precedent, dar este răŭ pentru guvern, fiind-că fără contrazicere e maĭ greŭ de guvernat. Regimul parlamentar cere doĭ factorĭ pentru ca să putem trăi, trebuie să fie un dialog şi e răŭ cînd ne ameninţă pericolul ca el să devie un monolog. Trebuie să căutăm dacă cauza cădereĭ conservatorilor rezidă în instituţiunile noastre de stat şi dacă da—să le reformăm.

Arată cum distribuirea pămîntuluĭ se făcea pe nedreptul: nu se dădea pămînt adevăraţilor muncitorĭ, preoţilor şi învăţătorilor, ci acelor carĭ n'aveaŭ pămînt de loc. Plecînd D-sa de la guvern, preoţiĭ şi învăţătoriĭ, conducătoriĭ ţăranilor, aŭ fost îndepărtaţĭ, elementele democratice respinse. Colegiul I de Senat, cel maĭ conservator din toate, n'a ales un singur conservator. După ce conservatoriĭ aŭ respins elementele democratice, s'aŭ aliat focmaĭ cu partidele radicale şi socialiste.

D-l Vasile G. Morţun. Cu socialiştiĭ nu.

D-l Gr. Păucescu. Adevărat, numaĭ cu radicaliĭ.

Şedinţa de la 19 Decembre 1895

Şedinţa se deschide la orele unu şi jumătate sub preşedinţia D-luĭ P. S. Aurelian.

Prezenţĭ 105 Domnĭ deputaţĭ.

Banĭ asvîrlıţĭ în vînt 2625 leĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

D-l Păucescu continuă discursul săŭ de erĭ.

D-sa constată că există dreptul de a executa cu sila pe ţăraniĭ carĭ 'şĭ-aŭ angajat munca prin contract. Acest drept este însă în contrazicere cu cel maĭ mare principiŭ al statelor civilizate: libertatea munceĭ.

Arată că legea tocmelilor agricole este pentru proprietarĭ o adevărată mumă, pentru ţăranĭ însă o curată ciumă. Trebuie să restabilim în ţară libertatea munceĭ.

SENAT

Şedinţa de la 18 Decembre 1895

Se deschide şedinţa la orele 2 şi un sfert, sub preşedenţa D-luĭ Dim. Ghica.

Prezenţĭ 90 domnĭ senatorĭ.

Nicĭ un ministru.

D. *Săveanu* optează pentru mandatul de deputat.

Se declară vacant col. I de senat din Putna.

Şedinţa se ridică la 2 ore şi 40 minute.

ULTIME TELEGRAME

PARIS, 18 Decembre. — Redactoriĭ ziaruluĭ *La France* culpabilĭ de publicarea listeĭ apocrife a cecxarilor precum şi autoriĭ aceşteĭ liste, foştĭ agenţĭ Itrac şi Dezroziers, sînt urmăriţĭ pentru fabricare şi utilisare de documente falşe.

BERLIN, 18 Decembre. — Un ordin imperial fixează pentru 18 Ianuarie serbarea comemorativă a restabilireĭ imperiuluĭ german.— Serbarea va avea loc în sala albă a casteluluĭ regal, unde împăratul va citi un mesagiŭ.

Seara se va da un banchet la care vor fi invitaţĭ toţĭ membri în viaţă încă aĭ consiliuluĭ federal şi aĭ Raichstaguluĭ de la 1871, precum şi membri actualĭ aĭ acestor adunărĭ.

Serbarea va începe printr'un serviciŭ divin care se va celebra în capela casteluluĭ.

Ziarele anunţă că împăratul a anulat sentinţa juriuluĭ de onoare în afacerea Kotze şi a trimes-o înaintea corpuluĭ al 7-lea de armată pentru procedură nouă.

ROMA, 18 Decembre.—Suveraniĭ aŭ primit astă-seară întregul corp diplomatic, care i-a prezentat urările sale de anul noŭ.

N'a fost nicĭ un discurs oficial.

BRINDISI, 18 Decembre.—Hammerstein a fost arestat azĭ dimineaţă în momentul sosireĭ pachebotuluĭ »Pilore«. El nu s'a opus de loc.

Scotocindu-l, s'a constatat că n'avea cu dînsul de cît hainele sale, 26 mărcĭ şi 80 francĭ, în aur şi argint.

De teamă ca Hammerstein să nu încerce să se sinucidă a fost transportat în închisoarea celulară, paza acolo fiind maĭ bună de cît în închisoarea ordinară.

Proprietar CONST. MILLE.

Tipografia Ziaruluĭ «ADEVĔRUL» Pasagiul Băncei Naţionale